

Europa be dujų

Po [derby](#) kurios tęsėsi dvi savaites, Ukraina ir Rusija pasirašė sutartį dėl 2009 [dujų](#) kainų. Per tas dvi savaites, keleta Europos šalių negavo dujų ir jų piliečiai šalo.

Rusai ir ukrainiečiai tariaisi dėl kainų kol Europa šala (iš [tehrantimes.com](#))

Sutartis buvo pasirašyta sausio 20 d. Pasirašius sutartį, Europa vėl ėmė gauti dujas iš Ukrainos. Kodėl dujos buvo sustabdytos? Kodėl Europa turėjo nukentėti dėl Ukrainos ir Rusijos [ginčo](#)?

Ukrainos Ministrė pirmininkė Julija Timošenko ir Gazprom vadas Alexei Miller (iš [www.wtopnews.com](#))

Ginčas prasidėjo sausio 3 d., kai Rusijos dujų [firma](#) Gazprom [apkaltino](#) Ukrainą, kad ji [vagianti](#) dujas iš Rusijos. Ukrainos [dujotiekiu](#) firma Naftogaz teigė, kad kaltinimas neteisy. Verčiau, ji kaltino Gazprom, kad ši sumažinusi dujų [tiekimą](#) į Europą.

Ginčas [suaštrėjo](#) sausio 7 d., kai Rusija visai nutraukė dujų siuntimą per Ukrainos dujotiekus. Rusija Europos

šalis ramino, kad pajėgs dujas siųsti kitais vamzdžiais, pvz., per Baltarusiją. Tačiau tas tiekimo būdas nebuvo efektyvus. Dujų visai negavo Rumunija, Čekija, Slovakija, Bulgarija, Graikija, Vengrija, Serbija ir Austrija.

Naftotiekiai iš Rusijos į Europą (raudonos linijos)

(Pasižiūrėjus į žemėlapi, pasidaro aišku, kad vienintelis kraštas, kurio dujotiekis neina per Ukrainą, tai – Vokietija.) [Europos Sąjunga](#) (ES) griežtai pareikalavo, kad dujos būtų vėl siunčiamos per Ukrainą.

Dujotiekiai Ukrainoje

Sausio 13 d. Rusija teigė, kad vėl paleido dujas į Ukrainos vamzdžius. Tačiau dujos Europos nepasiekė.

Rusija kaltino Ukrainą, kad ji dujas sustabdanti. O Ukraina kaltino Rusiją, kad ši nepadavusi dujų. Nė viena šalis neįleido ES atstovus, kad patikrinti, kieno tiesa.

Sausio 20 d. buvo pasirašyta sutartis ir dujos vėl ėmė tekėti vamzdžiais per Ukrainą į Europą. Buvo sutarta, kad Ukraina turės [dvigubai](#) daugiau mokėti už dujas iš Rusijos. O kaina Rusijai už Ukrainos vamzdžių naudojimą labai mažai tepakilo.

Tačiau Ukrainos Ministrė pirmininkė Julija Timošenko skelbė, kad sutartis gerokai daug pinigų sutaupė Ukrainai. Laukiama, kad Ukrainos prezidentas Viktoras Juščenko sutarčiai nesipriešins. Jau ir taip ant jo supykusi Europos Sąjunga.

Ukrainos prezidentas Viktoras Juščenko (iš mnweekly.ru)

Kodėl buvo nutrauktos dujos iš Rusijos? Kodėl Europa buvo priversta kentėti?

Vieni mano, kad tai dėka kasmetinio ginčo dėl dujų kainų tarp Ukrainos ir Rusijos. Prieš du metus Rusija sausio mėnesį užsuko dujas vienai dienai dėka ginčo su Ukraina dėl kainų. Bet tuoj vėl atsuko. Šį sykį ginčas buvo [aitresnis](#) ir dujos liko ilgiau nutrauktos.

Kiti mano, kad tai įvyko visai ne dėl dujų kainų. Juk sutartyje numatoma, kad dujų kainos keisis kas tris mėnesius ir bus [pagrįstos](#) Europoj mokamom kainom. O dujų kainos krenta. Manoma, kad šiais metais vidurkinė dujų kaina Ukrainai bus tik [trečdaliu](#), o ne dvigubai, daugiau negu praeitais metais. Ir dėka nutrauktų dujų Rusija prarado \$1,000,000,000. Ar Rusija iš tiesų laimėjo?

O Ukraina prarado šalininkus [Europos Sąjungoje \(ES\)](#) ir sutartis tikrai jai [nebuvo į naudą](#). Jai tikrai nebuvo į naudą priversti Europai pakentėti. Juk ji nori tapti ES nare.

Vieni mano, jog „dujų karas“ iš tiesų buvo Rusijos bandymas pašalinti prezidentą Juščenko iš valdžios ir į jo vietą įstatyti Timošenko.

Juščenko [aršiai](#) remia Ukrainos įstojimą į NATO ir į ES. Jis jau yra perspėjęs Rusiją, jog ši turės savo laivyno bazę pašalinti iš Krymo iki 2017 m. (žrk. „Laikai vaikams“ [lapkričio numerį](#)).

Rusijos laivyno bazė turės pasitraukti iš Krymo

Tuoj pasirašius sutartį dėl dujų kainų, Rusija paskelbė [sankcijas](#) tiems kraštams, kurie pardavinėjo ginklus Gruzijai (žrk. „Laikai vaikams“ [rugsėjo, spalio, lapkričio](#) ir [sausio](#) numerius). Sankcijos sustabdys karinį bei techninį [bendradarbiavimą](#) su tom šalim. Ukraina yra pardavusi ginklus Gruzijai. Paskelbta sankcija bus jai [žalinga](#) nes Ukrainos [karinė pramonė](#) [tampriai](#) surišta su Rusija.

Tuo pačiu metu Rusija labai šiltai atsiliepė apie Juliją Timošenko. Rusijos Ministras pirmininkas Vladimiras Putinas ją [pagyrė](#), sakydamas "Mes norime padėkoti Ukrainos Ministrėi pirmininkei Julijai Vladimirovnei Timošenko. Pastatyta į labai sunkią [padėtį](#), ji prisiėmė atsakomybę padaryti šiuos svarbius [sprendimus](#)."

Jose Manuel Barroso

Timošenko yra prezidento Juščenko pagrindinė politinė [konkurentė](#). Jei Rusija norėjo „dujų karu“ Juščenkos padėtį susilpninti, jai labai pasisekė. [ES Komisijos](#) pirmininkas Jose Manuel Barroso pareiškė: „Jei Ukraina nori suartėti su Europos sąjunga, ji turėtų nesukurti jokių problemų dujų tiekimui į ES.“

Ką tu galvoji apie „dujų karą“? Kodėl jis įvyko?
Parašyk mums: redaktore@laikaiivaikams.org

Žodynėlis.

derybos: tarimasis norint sudaryti sutartį; negotiations

dujos: medžiaga, nepalaikanti nei tūrio, nei formos. Gamtinės degiosios dujos yra tokia pati mineralinė žaliava kaip ir anglis bei nafta; gas

ginčas: savo nuomonės, savo reikalo gynimas žodžiu; disputas; dispute, argument

firma: prekybos arba pramonės įmonė, bendrovė; company, firm

apkaltinti: kaltu pavadinti; to accuse

vogti: neteisėtai pasisavinti; to steal

dujotiekis: vamzdis, kuriuo tiekiamos dujos; gas line

tiekimas: pridavimas, pristatymas; supply

dvigubai: dvyk; twice, two times

bendradarbiavimas: dirbti ar veikti kartu; cooperation

Europos Sąjunga: Europos Sąjunga (sutrumpintai ES) yra dvidešimt septynių valstybių ekonominė ir politinė bendrija. Jai gali priklausyti tik Europos valstybės. Pirmininko pozicija rotaciniu būdu eina iš vieno krašto į kitą kas šešis mėnesius. ES narės padeda viena kitai piniginiiais ir kitais būdais.

Europos sąjunga: narės pažymėtos mėlynai, kandidatės – žaliai (iš wikipedia)

suaštrėti: smarkėti; to heat up, escalate

sankcija: baudmė, skiriama už kokią elgesį ar veiksma; sanction

paskatinti: paveikti, kad įvyktų greitesniu tempu; to speed up

ilgainiui: po kiek laiko; eventually

svarstyti: apgalvoti ir pakalbėti, pasitarti; discuss, debate

žalinga: daranti žalą ar skriaudą; harmful, injurious

karinė pramonė: ginklų bei kitų karinių daiktų gamyba; military industry

tampriai: artimai; closely

aitresnis: karštesnis, aštresnis; more bitter

pagrįstas: turintis pagrindą. Nauja dujų kaina Ukrainai turėjo būti 20% pigesnė, negu kaina, kurią mokėjo Europa; based on

trečdaliu daugiau: 1 1/3 kainos. Jei anksčiau mokėjo \$6 už galioną, dabar mokės \$8; one third more

nebūti į naudą: nebūti naudingų; not benefitting

aršiai: stipriai; strongly

pagirti: išskelti privalumus, geras savybes; to praise, commend

padėtis: susiklojusios aplinkybės; situation

sprendimas: apgalvotas nusistatymas; decision

konkurentė: tai, kas už kažką kovoja su kitu; šiuo atveju, Timošenko kovoja su Juščenko dėl įtakos balsuotojų tarpe; competitor

ES Komisija: Komisija yra atsakinga už Europos teisės aktų įgyvendinimą bei biudžeto ir programų vykdymą. Be to, Komisija yra sutarčių sergėtoja ir kartu su Europos Teisingumo Teismu prižiūri, ar Bendrijos teisė tinkamai taikoma.

Rūmai, kuriuose dirba Europos Komisija (iš wikipedia)